Dnromme 8436/93/2018

EDUSKUNTA

Perustuslakivaliokunta

asia: **U 46/2017 vp ECRIS-TNC, UJ 29/2018 vp**

kuultava: **tietosuojavaltuutettu**

Pyydettynä lausuntonani esitän kunnioittavasti;

Käytössäni on ollut oikeusministeriössä laadittu perusmuistio OM2018-00452. Sen mukaan tässä asiassa, joka koostuu toisaalta komission asetusehdotuksesta ja toisaalta direktiiviehdotuksesta, on oikeastaan enää kysymys kahdesta asiasta. Ensimmäinen neuvoteltava kysymys koskee kolmannen maan kansalaisilta kerättävien sormenjälkitietojen laajuutta. Toinen kysymys puolestaan koskee kaksoiskansalaisten asemaa.

Perusmuiston mukaan EU:n neuvoston ja Euroopan parlamentin näkemykset eroavat näiltä osin toisistaan. Neuvosto on tehnyt asiassa kompromissiehdotuksen:

Se esittää ensinnäkin, että kolmannen maan kansalaisten sormenjälkitietojen tallentamisen laajuus tapahtuisi neuvoston esittämässä laajuudessa, joka puolestaan voisi vaihdella perusteensa mukaisesti.

Toisaalta kaksoisakansalaisten henkilöllisyyttä määrittävät tiedot tallennettaisiin ECRIS-TCN -järjestelmään. Tämä näkemys poikkeaa olennaisesti Parlamentin näkemyksestä. Se on vastustanut tällaista tallennusta.

Lisäksi neuvotteluissa on sovittu mm. eräistä muista asioista, kuten esimerkiksi järjestelmän käyttötarkoituksesta.

Esitettyjä vaihtoehtoja on arvioitava osana perus- ja ihmisoikeusjärjestelmää erityisesti henkilötietojen suojan osalta. Käsitykseni on, ettei perusmuistiossa ole esitetty juurikaan perusteluja kaksoiskansalaisilta kerättävien biometristen tunnisteiden osalta. Uskoakseni kaksoiskansalaiset pystytään yksilöimään muutenkin riittävästi, eikä pelkästään se seikka, että sormenjälkitietojen kerääminen tapahtuisi kansallisen lain mukaisesti rikosasian käsittelyn yhteydessä ole riittävä peruste niiden keräämiseen ECRIS-järjestelmään.

Kolmannen maan kansalaisten kohdalla sormenjälkitietojen kerääminen tapahtuisi;

a) kansallisen lain perusteella kuten kaksoiskansalaisillakin, ja

b) rikoksen seuraamuksen perusteella.

Näiltä osin puolestani katson, että sormenjälkitietojen käsittely perustuu tarpeelle tunnistaa rekisteröity luotettavasti. Muistiossa olisi hyvä tuoda esiin, minkälaisia ja kuinka paljon ongelmia syntyy, jos biometriikkaa käytettäisiin kategorisesti kolmannen maan kansalaisten tunnistamisessa samoilla perusteilla kuin esimerkiksi kaksoiskansalaisten kohdalla on esitetty. Ymmärtääkseni on sellaisiakin kolmansia maita, joissa henkilöiden tunnistaminen tapahtuu jo nyt luotettavasti ilman biometriikkaakin.